

Calculatorul, prieten al profesorului, dar și al elevului

Ichim Cristiana-Oana

Colegiul Național Vasile Alecsandri, Galați

Profesor limba română

În societatea tradițională, valorile promovate de școală erau ascultarea, disciplina, supunerea față de profesor. Cadrul didactic avea o poziție privilegiată în câmpul școlar, spre deosebire de elev, văzut drept obiect pasiv al procesului de învățământ. Aceste coordonate se modifică însă în școala modernă, care pune accent pe alte valori, cum ar fi cooperarea, competiția pozitivă și inițiativa proprie.

Acțiunea definitorie a școlii rămâne educația, considerată un proces destinat exclusiv omului și care vizează disciplinarea și civilizarea acestuia, din perspectiva unui ideal de personalitate umană, propus și dorit chiar de societate. Ioan Cerghit definea educația din mai multe unghiuri, ca proces, prin care ființa umană este supusă unei transformări îndelungate, ca acțiune de conducere, omul devenind o ființă formată și autonomă, dar și ca acțiune socială sau ca relație desfășurată între doi poli, educatorul și cel care este educat.

Calculatorul este foarte util atât elevului cât și profesorului însă, folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătățească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziționarea unor cunoștințe și formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerințelor unei societăți aflată într-o permanentă evoluție. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm, nu cu frică și rezistență. Dacă elevii sunt orientați cu încredere spre schimbare, ei vor simți nevoia de a fi instruiți cât mai bine pentru a face față noilor tipuri de profesii. Eșecul în dezvoltarea capacității de a reacționa la schimbare poate atrage după sine pasivitatea și alienarea. Profesorul trăiește el însuși într-o societate în schimbare, și, din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecționeze continuu.

Dacă altădată metoda predominantă de desfășurare a lecției era expunerea, pentru că oferea posibilitatea profesorului să-și etaleze bagajul de cunoștințe, astăzi se pune accent pe metode moderne, care să transforme profesorul în manager al învățării, iar elevului să i se creeze cadrul unei manifestări proprii, pentru a-și putea forma puncte de vedere personale. Calculatorul a devenit indispensabil în educația modernă, fiind utilizat de către cadrele didactice în procesul de predare-învățare. Fiind un mijloc modern de educație, utilizarea sistemelor informatice a câștigat teren datorită virtuților foarte atractive pentru elevi, accesibilității pentru aceștia și facilitării prezentării informațiilor.

Utilizarea calculatorului în educație are marele avantaj de a facilita trecerea de la acumularea pasivă de informații de către elevi la învățarea prin descoperire, ei învață să învețe, dezvoltându-și în acest mod abilitățile și strategiile cognitive pe care le vor folosi și adapta în diverse alte situații. Acest fapt aduce o mare flexibilitate în învățare și la stimularea elevilor de a se implica în procesul educațional și de a deveni parteneri ai profesorului în cadrul clasei.

De multe ori, calculatorul oferă și modalități de exercițiu după ce conținuturile lecției au fost prezentate, pentru predarea unor elemente de bază, așa cum sunt operațiile aritmetice – adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea. La finalul secvențelor de învățare, există și posibilitatea ca elevii să fie testați pentru a conștientiza informațiile pe care le-au memorat și înțeles și pentru a corecta eventualele erori sau lacune. Testarea se realizează de obicei prin intermediul întrebărilor cu alegere multiplă, elevilor dându-li-se astfel posibilitatea de a reveni asupra celor învățate și de a consolida informația. Simulările utilizate în cadrul lecțiilor virtuale sunt de multe ori spectaculoase pentru elevi. Astfel, ei pot vedea cum se formează, de exemplu, formele de relief, pot asista la experimente de fizică sau de chimie, sau pot vizualiza rotirea în spațiu a diferitelor forme geometrice. Înțelegerea diferitelor procese și fenomene este mult ușurată prin oferirea unui suport vizual elevilor, iar aceștia devin mult mai motivați să participe la lecție și să învețe.

Altă modalitate de utilizare a calculatorului în procesul instructiv-educativ este de a oferi resurse care să fie căutate și accesate de către elevi, profesorul fiind cel care propune conținuturile de învățare sau teme. Fiind ales un subiect care va fi supus discuției în cadrul clasei de elevi, profesorul ridică diverse întrebări legate de subiectul respectiv, elevii având ca sarcină să răspundă la aceste întrebări, să găsească informațiile adecvate, să le organizeze și să ofere răspunsurile cerute. Folosirea calculatorului ca sursă de informații este foarte importantă, elevii putând accesa de exemplu Internetul sau enciclopediile multimedia. Acest mod de abordare stimulează învățarea prin descoperire la elevi, ei nu mai sunt cei care recepționează informații, ci trebuie în primul rând să înțeleagă întrebările pe care profesorul le pune, urmând ca apoi să găsească ei înșiși informațiile și să le sintetizeze. Elevii sunt cei responsabili de găsirea informațiilor din diferite surse, fiind provocator pentru el să ajungă la propriile sale concluzii. Este mai important modul în care elevul ajunge la aceste concluzii și nu rezultatul în sine, aici intervenind procesul de gândire, modul de raționament și analiza și sinteza informațiilor. Având

o anumită temă, cum este de exemplu fenomenul de încălzire globală, răspunsurile elevilor pot fi foarte variate la întrebările propuse de cadrul didactic, dar este mult mai important modul în care ei argumentează aceste răspunsuri, sursele de informare și dezbaterile ce pot fi generate în cadrul clasei, pornind de la această bază. Profesorul este aici un facilitator al învățării, nu mai este cel care oferă informațiile de-a gata, iar sarcina pe care elevul o are de realizat este mai mult calitativă decât cantitativă.

Deci, utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine din ce în ce mai importantă (chiar indispensabilă) din două motive: are loc o informatizare a societății, iar mediile de instruire bazate pe informatică oferă un puternic potențial educativ.

Bibliografie

1. Albu, Gabriel -- *“În căutarea educației autentice”*, Polirom, Iași, 2002
2. Cojocaru, Venera Mihaela -- *“Teoria și metodologia instruirii”*, E.P.P., 2002
3. Cristea, Gabriela -- *“Psihologia educației”*, Editura C.N.I. Coresi, București, 2003